

METODE INOVATOARE ÎN PREDAREA ARTELOR VIZUALE: STUDII DE CAZ ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL

Autor: Natalia TURCEANINOVA, st. gr. DDP-101 M

Universitatea Tehnică a Moldovei

Abstract: *Educația estetică este un proces pedagogic complex prin care se urmărește dezvoltarea simțului pentru frumos, dispoziția de integrare creatoare a frumosului în viața cotidiană. Lucrarea propune direcții aplicare a metodelor didactice în predarea disciplinelor desen și pictură. La disciplina desen și pictură se recomandă combinarea diferitor metode de lucru: individuale, în grup și frontale. Se prezintă unele aspecte de implementare a metodelor didactice inovatoare în procesul educațional, care ar motiva elevii și ar oferi rezultate eficiente.*

Cuvinte cheie: *educație plastică, metode didactice, proces instructiv-educativ.*

1. Introducere

Educația estetică, ca o componentă a educației generale, vizează educația pentru artă prin frumos. Întrucât esteticul se realizează printr-un șir de categorii estetice cum sunt: sublimul, frumosul, tragicul, comicul, etc., educația estetică devine o pregătire pentru viitorul specialist prin aceste valori. Educația estetică este un proces pedagogic complex prin care se urmărește dezvoltarea simțului pentru frumos, receptivitatea acestuia, așa numitul "gust estetic" sau capacitatea de a deosebi adevărată frumusețe de cea falsă, judecata estetică, emoția estetică și dispoziția de integrare creatoare a frumosului în viața cotidiană.

2. Concepția didactică a disciplinei

Culorile dau fast și splendoare, creînd prin armonie sau contrast, frumosul care domină lumea prin perfecțiune, originalitate și putere de seducție[2].

Educația plastică reprezintă procesul dirijat de formare a competențelor de comunicare artistică și de creare a imaginii plastico-artistică la elevi (studenți) în instituțiile de învățământ.

Ideea fundamentală a actualului concept de educație plastică constă în faptul, că imaginea plastico-artistică este rezultatul actului de creație și concomitent, metodă de instruire. Includerea actului de creație în procesul de instruire a elevilor este una din problemele actuale a învățământului.

Metodele didactice de învățământ reprezintă un ansamblu de procedee și mijloace integrate la nivelul unor acțiuni implicate în realizarea obiectivelor pedagogice concrete ale activității de instruire/educație proiectată de educatoare, învățător, profesor.

Relația „*metode didactice - procedee didactice - mijloace didactice*” implică "un plan de acțiune care permite atingerea unor obiective" prin valorificarea unor tehnici din ce în ce mai diverse și mai diversificate. Evoluția tehnicilor de învățare poate genera chiar apariția unor noi metode didactice (instruirea programată, instruirea asistată de calculator). Ele pot fi integrate însă în structura de funcționare a oricărei metode didactice, în calitate de mijloace didactice, acționând în asemenea circumstanțe "doar ca un procedeu sau un ansamblu de procedee particulare" (De Landsheere, Gilbert).

Funcțiile pedagogice ale metodei didactice vizează interdependența acțiunilor de *comunicare-cunoaștere-creativitate* pedagogice necesare la nivelul oricărei activități de instruire/educație eficientă. Ele asigură unitatea informativ-formativă a acesteia, care reflectă corespondențele curriculare perfectibile continuu la nivelul raportului dintre obiectivele pedagogice - conținuturile instruirii - metodologia activității de *predare-învățare-evaluare*.

3. Implementarea metodelor inovatoare în procesul instructiv-educativ

Sarcinile pentru disciplina desen și pictură sunt puțin monotone și mai puțin emoționale, accentul se pune mai mult pe realizarea tehnică a lucrărilor.

În programa propusă sub dirijarea dr.V.S. Kusin și un alt grup, condus de academicianul B.M. Nemskoi, se propune divizarea acesteia în desen după natură, desen și pictură după tema propusă, lucrări decorative și dialoguri asupra temelor abordate. Elevilor (studentilor) li se propun diferite materiale plastice: guaș, acuarelă, creioane, carioci etc.

Latura emoțională: programa este formată astfel ca elevii (studentii) să găsească desinestător legătura dintre artă și viață. Se ține cont de experiența personală a elevilor, exemple din mediul înconjurător. Metodologia se bazează pe observațiile și trăirile din viața cotidiană, aceasta este cerința de bază pentru programa de studiu. Tendința pentru exprimarea atitudinii personale bazată pe propria experiență trebuie să servească drept izvor de inspirație în dezvoltarea gândirii creatoare a elevului.

Este cunoscut faptul că cunoștințele le putem deviza în: reci și calde. Cunoștințele reci sunt străine de la profesor - din cărți, iar cele fierbinți reprezintă rezultatul gândirii proprii, experiența proprie.

Momentul emoțional de dobândire a cunoștințelor: procesul de studiu trebuie să trezească interesul propriu a elevului (studentului), după părerea lui O.A. Kazansky, fără latura emoțională cunoștințele rămân exterioare, ca îmbrăcăminte. Elevul a însușit tema (s-a îmbrăcat), a uitat (s-a dezbrăcat). Cunoștințele "încălzite" de elev (student), rămân în el, reprezintă pentru el o descoperire și conținut. Principalul moment este ca fiecare elev (student) să participe activ în procesul de studiu, informația și cunoștințele dobândite trebuie să fie trăite emoțional și să le utilizeze în practică [3].

Dobândirea culorilor calde și reci: elevilor (studentilor) li se propune ca ei singuri să determine din ce grupă face parte culoarea. Se va implica experiența proprie din viața cotidiană. În grupuri mici, în urma comunicării cu colegii, elevii (studentii) învață să găsească răspuns la întrebarea propusă, amintindu-și obiecte și lucruri din mediul înconjurător care se asociază cu o culoare concretă, încearcă să determine și să simtă "caldul" și "recele" din ele. Însușirea și perceperea materiei se realizează la nivelul simțurilor, principalul este faptul că elevul (studentul) a dobândit cunoștințele singur! Aceasta este o mică descoperire a sa (o cucerire)! Utilizând descoperirea pe etape, ajung la concluzia că culoarea rămâne, dar ea se schimbă! Elevul (studentul) face o descoperire. Ei învață să-și exprime gândurile nu doar în practica, dar și prin cuvinte. Treptat învață să asocieze formele în gândire, dar și în exprimarea prin dialog.

Relația dintre culoare și lumină: utilizând cunoștințele despre culorile calde și reci, varietatea de tonuri, împreună cu profesorul în lucrarea individuală elevii (studentii) încearcă să determine, cum se schimbă culoarea în dependență de sursa de lumină. La trei grupuri de elevi (studenti) li se propune să reprezinte oral un peisaj: o dimineață cețoasă, o zi însorită, o seară ploioasă și să aleagă culorile de pe paletă. Seara - culori sumbre, murdare, neclare. Dimineața - culorile vor fi pale, nu prea expresive. Ziua - culori aprinse, clare, chiar țipătoare.

Corespunderea sonoră pentru gama coloristică: culorile pale și neclare – reprezintă șoaptă, suspin, cele vii și clare - râs, țipăt; cele murdare, posomorite și închise - molfăială, biziit. Apoi în urma deducțiilor personale fiecare elev (student) cu ajutorul profesorului și tabelelor face o concluzie despre culorile sonore și surde. Pe viitor, la disciplina desen și pictură, inclusiv la coloristică, aceste noțiuni nu vor fi doar niște cuvinte, dar vor reprezenta niște descoperiri personale. Dispoziția în peisaj, în ilustrații, în decor se va efectua conștient și emoțional.

Concluzii

La lucrările în colectiv, clasa se manifestă ca un tot întreg. Măestria individuală, cunoștințele, abilitățile vor ajuta la etapa de lucru în grup. Realizarea unei sarcini comune permite rezolvarea mai multor probleme: timp de desfășurare, elevii (studentii) lucrează pentru o cauză comună, se formează capacitatea de a accepta ideea generală, responsabilitatea personală pentru performanțele generale a problemei de lucru.

Bibliografie

1. *Pedagogie în inginerie*. Materialele conferinței științifico-pedagogice. Chișinău, 22 noiembrie 2002.
2. Mardare Marcela. *Fascinanța culorilor*. Editura Ruxanda, Chișinău, 2007.
3. Казанский О.А., Немской Б.М. *Современные образовательные технологии*. М., 2005.